

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən: des. Z.İ. Məmmədov
"12" sentyabr 2025-ci il.

Fənnin sillabusu

İxtisas: 050103-Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi
Fakultet: "Filologiya və ibtidai təhsil"
Kafedra: "Xarici dillər"

1. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: S/f (Morfoloji təhlil) (Fənn proqramı: LDU-nun Elmi Şurasının 07 may 2018 tarixli 4/48 sayı
nömrəli əmrilə təsdiq edilmişdir 2014-ci il Dövlət Standartına əsasən)

Kod: İPFS-B03

Tədris ili: IIA/B (2025-2026)

Semestr: III

Tədris yükü: Cəmi 180 saat. Auditoriyadan kənar 120 saat. Auditoriya-60 saat.

Tədris forması: əyani

Tədris dili: ingilis

AKTS üzrə kredit: 6

AuditoriyaN:

Saat:

2. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Rəfail Heydərov Kəlbə oğlu, b/m

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə. Məmmədov küç. 40.

E-mail: heyderovrafael@gmail.com

Məsləhət saati:

3. Təvsiyə olunan ədəbiyyat siyahısı:

1. Blokh. M.Y. A Course in Theoretical English Grammar, M., 1983
2. Burlakova V.V. Contribution of English and American linguists to the theory of phrase. M., 1971.
3. Close R.A. A Reference Grammar for Students of English, M., 1979
4. Ilyish B. A. The Structure of Modern English M-L, 1971.
5. İofik L.L., Chakhoyan L.P. Readings in the theory of English Grammar, L., 1972.
6. İrtenyeva N.F., Barsova O.M., Blokh M.G., Shapkin A.P. A Theoretical English Grammar (Syntax

1969.

7. Gordon E.M., Krylova I.P. A Grammar of Present-day English (Parts of speech), M., 1980.
8. Kobrina N.A., Korneyeva E.A., Ossovskaya M.I., Guzeyeva K.A., An English Grammar. Morpholog

1985. Syntax, M., 1986

9. Musayev O.İ. İngilisdilinin qrammatikası, Bakı. 1996.

10. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvik I. A Grammar of Contemporary English, London., 197

4. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncədən hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

5. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

6. Fənnin təsviri və məqsədi: S/f "Morfoloji təhlil" seçmə fənni İngilis dili müəllimliyi ixtisasının ba
pilləsinin II tədris ilinin 1-ci semestri üçün nəzərdə tutulub. Fənnin həmin ixtisas üzrə tədrisinə
saatların miqdarı 60 saatdır. "Morfoloji təhlil" seçmə fənni tələbələrin əvvəlki semestrlərdə keç
"İngilis dilinin praktik qrammatikası" fənninin davamı olmaqla, qrammatikanın bölməsi
morfologiyanın nəzəri və praktik cəhətdən tədrisini nəzərdə tutur. Məlum olduğu kimi, dil
morfologiya bölməsi nitq hissələrinin strukturunu, sözlərin formasını və onların dəyişməsinə ö
Morfologiya sözlərin və morfemlərin xüsusiyyətlərini, eləcə də sözlərin qrammatik mənasını ("mə
mənalı") təsvir edir. Kursun məqsədi ingilis dilinin morfoloji quruluşunu sistemli şəkildə tə
çatdırılmasını, morfoloji biliklər əsasında tipoloji təhlilin aşılmasını və bunlarla yanaşı, yaradıcı, m
fikirlər söyləmək qabiliyyətini inkişaf etdirməsini nəzərdə tutur. Proqramda dilin kommunikativ fun
nə plana çəkilir, yalnız qrammatik formaların öyrənilməsi yox, onların konkret nitq situasiya

Azərbaycan Respublikası Elmi və Təhsil Nazirliyi

işlədilməsinə də diqqət yetirilir. Dərs prosesində çətin və mübahisəli məsələlərin daxil edilməsi də nəzərdə tutulub.

7. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda, tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənni üzrə akademik borusu qalır.

8. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 ballı tələbə semestr ərzində, 50 ballı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 ballı kollokviumların nəticələrinə görə, 20 ballı seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal- tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açır.

-8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırır bilmir.

-6 bal- tələbənin cavabı, əsasən, düzgündür.

-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırır bilmir;

-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-1 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Toplanan bal	Qiymət	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	yaxşı	(C)
61-70	kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51-dən aşağı	qeyri-kafi	(F)

9. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

10. Mövzuların saatlar üzrə bölgüsü: Təqvim planı: 60saat

No	The theme of the lesson	saat	tarix
1.	Theme: Subject and Aims of Grammar Review: Grammar and its types. Grammar and other branches of linguistics. Grammar and grammatical structure. Source: [1; 2; 6]	2	
2.	Theme: The Levels and Systems of Language Review: Basic divisions in Grammar: Morphology and Syntax. Source: [1; 2; 5; 9]	2	
3.	Theme: Basic Morphological Notions: Morpheme and Word Review: Types of morphemes. The notion of a morpheme and a word. Types of word form derivation. The notion of morph and allomorph. Source: [1; 2; 5; 9]	2	
4.	Theme: The Notion of Parts of speech. Basic Grammatical Notions: Grammatical Meaning, Grammatical Form and Grammatical Category Review: Criteria applied in the classification of parts of speech. Different approaches to the problem. Source: [1; 3; 4; 6]	2	
5.	Theme: The Noun, Its Grammatical Category of Number Review: The category of number. Forms of number singular, plural. Morphological analysis of the words.	2	

6.	Source: [1;2;10] Theme: The Noun. Its Grammatical Category of Case Review: Different approaches to the case system in Modern English. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;10]	2	
7.	Theme: The Adjective Review: The problem of analytical and synthetical degrees of comparison. The Adlink, the possibility of distinguishing adlinks as a separate part of speech. Morphological analysis of the words. Source: [1; 2; 4;5]	2	
8.	Theme: The Verb. General Notion Review: Classification of verbs according to different properties. Different approaches to them. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7]	2	
9.	Theme: The Verb. The Category of Tense Review: Different approach to the classification of the category of tense. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7]	2	
10.	Theme: The Verb. The Category of Mood Review: Different approach to the classification of the category of mood. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7]	2	
11.	Theme: Practical work. Morphological analysis of the text Review: Division of words into morphemes. Finding lexical and grammatical suffixes. Translating the sentences into both languages with explanation of parts of speech. Source: [1;3;8]	2	
12.	Theme: The Verb. The Category of Aspect Review: Different approach to the classification of the category of aspect. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7]	2	
13.	Theme: The Verb. The Category of Voice Review: Different approach to the classification of the category of voice. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7]	2	
14.	Theme: The Verbs. Gerund Review: Dual nature of the Verbs. Different categories of the Gerund in English. Morphological analysis of the words. Source: [2;5;9]	2	
15.	Theme: The Verbs. Infinitive Review: Dual nature of the Verbs. Different categories of the Infinitive in English. Morphological analysis of the words. Source: [2;5;9]	2	
16.	Theme: The Verbs. Participle I and II Review: Dual nature of the Verbs. Different categories of the Participle in English. Morphological analysis of the words. Source: [2;5;9]	2	
17.	Theme: The Adverb Review: Classification of Adverbs. Morphological peculiarities of the Adverb. Morphological analysis of the words. Source: [1; 2; 4;11]	2	
18.	Theme: The Numeral Review: Classification of Numerals. Morphological peculiarities of the Numeral. Morphological analysis of the words. Source: [1; 2; 4;11]	2	
19.	Theme: The Pronoun	2	

	Review: Classification Pronouns. Morphological peculiarities of the Pronoun. Similarities between numerals and the pronouns. Morphological analysis of the words Source: [1; 2; 4;11]		
20	Theme: The Pronoun Review: Classification Pronouns. Morphological peculiarities of the Pronoun. Morphological analysis of the words. Source: [1; 2; 4;11]	2	
21	Theme: Practical work. Morphological analysis of the text Review: Division of words into morphemes. Finding lexical and grammatical suffixes. Translating the sentences into both languages with explanation of parts of speech. Source: [1;3;8]	2	
22	Theme: Functional Parts of Speech Review: The classification of the functional parts of speech. Different approach to classification of the functional parts of speech. Morphological analysis of the words. Source: [1;2;7;9]	2	
23	Theme: Functional Parts of Speech. Prepositions Review: Classification of Preposition. Morphological analysis of the words. Source: [1; 5; 8;10]	2	
24	Theme: Functional parts of speech. Conjunctions Review: Classification of Conjunctions. Source: [1; 5; 8;10]	2	
25	Theme: Functional Parts of Speech. Particles Review: Classification of Particles. Morphological analysis of the words. Source: [1; 5; 8;10]	2	
26	Theme: Functional parts of speech. Definite, Indefinite and Zero Articles Review: Classification of Articles. Morphological analysis of the words. Source: [1; 5; 8;10]	2	
27	Theme: Functional parts.Modal Words Review: The classification of modal words: modal words of certainly (surely, no doubt, of course etc), modal words of uncertainly or supposition (perhaps, possibly, maybe, might be etc). Classification of modal words. Morphological analysis of the words. Source: [1; 5; 8;10]	2	
28	Theme: Functional parts. Interjections Review: Classification of Interjections. Morphological analysis of the words. Source: [1; 5; 8;10]	2	
29	Theme: Practical work. Morphological analysis of the text Review: Division of words into morphemes. Finding lexical and grammatical suffixes. Translating the sentences into both languages with explanation of parts of speech. Morphological analysis of the words. Source: [1;3;8]	2	
30	Theme: Rehearsal of the previous materials Review: Morphological analysis of the text. Source: [1; 2; 5; 7; 8;10]	2	

11. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Tələbələrin dərslə iştirakına tamamlanmış ev tapşırığının olması, dərslə suallara cavab vermək və müzakirələrdə fəal iştirak etmək daxildir.

Tələbələrdən nə tələb olunur:

- Dərslə hazırlıqlı və vaxtında gəlmək;
- Dərslin bütün məşğələ formalarında iştirak etmək- tapşırıqlar, tələblər, qrup müzakirələri;
- Qrup və müəllim tərəfindən tələb olunan tapşırıq və məsuliyyətləri yerinə yetirmək;
- Hər dərslə dərsləkləri gətirmək.

Ümumilikdə isə tələbələrin istənilən fikirləri, şərtləri və sualları müzakirə edilib qəbul olunandır.

12. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Dilçiliyin bir bölməsi kimi nitq hissələrinin strukturunu öyrənir;
- Sözlərin formasının və onların dəyişməsinə öyrənir;
- Dilin morfoloji quruluşunu sistemli şəkildə öyrənir;
- Fənnin kommunikativ funksiyasını tam şəkildə mənimsəyir;
- Qrammatik formaları öyrənir, onları konkret situasiyada işlətməyi bacarır;
- Verilmiş cümlələri düzgün şəkildə morfoloji təhlil etməyi bacarır.

13. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

14. Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları:

1. Subject and Aims of Grammar.
2. The Levels and Systems of Language
3. Basic Morphological Notions: Morpheme and Word
4. The Notion of Parts of Speech
5. Basic Grammatical Notions: Grammatical Meaning, Grammatical Form and Grammatical Category.
6. The Noun. General Notion
7. The Noun. Its Grammatical Category of Number
8. The Noun. Its Grammatical Category of Case
9. The Adjective. General notion
10. Morphological Structure of the Adjective
11. Degrees of Comparison of the Adjective
12. The Verb. General Notion
13. The Verb. The Category of Tense
14. The Verb. The Category of Mood
15. The Present and Past Simple Tenses

II Kollokvium sualları:

1. The verb.
2. The Verb. The Category of Aspect
3. The Verb. The Category of Voice
4. The Verbids. Gerund
5. The Verbids. Infinitive
6. The Verbids. Participle I and II
7. The Adverb
8. The Numeral
9. Cardinal Numerals
10. Ordinal Numerals
11. The Pronoun. General Notion
12. Personal. Possessive, Reciprocal Pronouns
13. Reflexive, Demonstrative, Interrogative Pronouns
14. Functional Parts of Speech
15. Functional Parts of Speech. Prepositions

15. İmtahan sualları:

1. Grammar and Its types
2. The Subject and the Aim of Grammar
3. The Levels and the Systems of a Language
4. Morphology and Syntax.
5. Paradigmatic and Syntagmatic Relations in Grammar
6. Basic Grammatical Notions
7. Morpheme and Phoneme
8. Types of Word Form Derivation in English
9. The Notion of Parts of Speech. Different Approaches

1. The Notional and the Functional Parts of Speech
2. The Noun and Its Grammatical Categories.
3. The Combinability of the Noun
4. The Category of Case of Nouns
5. The Category of Number of Nouns
6. The Adjective and Its Morphological Characteristics
7. The Category of Degrees of Comparison of Adjectives
8. The verb. General Notion
9. Classification of Verbs
10. Category of Tense of Verbs
11. Category of Aspect of Verbs
12. The Category of Mood of Verbs
13. The Category of Voice of Verbs
14. Verbids and Their Dual Nature
15. The Infinitive
16. The Gerund
17. The Participle
18. The Adverb
19. Classification of Adverbs
20. The Pronoun
21. The Numeral
22. The Preposition
23. The Conjunction
24. The Particle
25. The Interjection
26. The Modals
27. The Article

İmtahan bilet forması

1. The Pronoun
2. The Adverb
3. Grammar and Its Types
4. The Gerund
5. Give morphological analysis of the words in the sentences

S/f (Morfoloji təhlil) fənninin sillabusu 050103-Xarici dil (İngilis dili) müəllimliyi ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Xarici dillər" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 01).

Müəllim: b/m R.K. Heydərov

Kafedra müdiri: b/m H.L. Əkbərov